

Doporučené odrůdy raných brambor

K sestavení seznamu doporučených odrůd pro produkci raných brambor určených pro přímý konzum byly využity výsledky přesných polních pokusů, vedených v letech 2020–2023. Tyto pokusy byly založeny na pracovištích ÚKZÚZ v Lednici na Moravě, Oblekovicích (Znojmo) a Přerově nad Labem. Hodnocení bylo provedeno u šesti odrůd (Katy, Magda, Mariannka, Monika, Primarosa, Suzan), které byly přihlášeny do zkoušek a u kterých byly k dispozici výsledky za čtyřleté období.

Jejich množitelská plocha představovala 52,18 ha, tj. 10,10 % z celkové plochy množení velmi raných odrůd v roce 2023. Je

zřejmé, že nezávislé výsledky s touto skupinou odrůd jsou pro pěstitele raných brambor pro přímý konzum významné i přes

skutečnost, že v pokusech ze známých důvodů postrádáme řadu pěstitelsky významných odrůd.

Pro hodnocení užitkového směru byly tedy rozhodující výsledky zjištěné za čtyři pokusné roky, na třech pracovištích a u šesti odrůd. Pokusy byly založeny s předklíčenou sadbou s využitím závlahy.

Výnos tržních hlíz byl sledován u odrůd za 67 dní za po výsadbě (hlízy nad 35 milimetrů) a 81 dní po výsadbě (hlízy nad 40 milimetrů). Vedle výnosu hlíz byl sledován i výskyt růstových rozprasků a abiotické dutosti hlíz (vady hlíz) a napadení hlíz hnilobami (měkká hniloba, plíseň bramboru a vodnatá hniloba).

Z výsledků je zřejmé, že stanovená kritéria nesplnily odrůdy Mariannka a Suzan. Výskyt růstových rozprasků, dutosti a hnilob byl nízký.

Základní charakteristiku odrůd doporučených pro užitkový směr rané pro přímý konzum na základě uzavřeného hodnocení výsledků za rok 2020–2023 (viz tab.) uvádí následující přehled:

- **Katy**
Varný typ B. Hlízy jsou krátce oválné. Dužnina světle žlutá. Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.
- **Magda**
Varný typ AB. Hlízy jsou krátce oválné. Dužnina světle žlutá. Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.
- **Monika**
Varný typ B. Hlízy jsou dlouze oválné. Dužnina světle žlutá. Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.
- **Primarosa**
Varný typ AB. Hlízy jsou oválné, se světle červenou slupkou. Dužnina světle žlutá. Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

Závěr

Uvedené informace charakterizují nezávislé poznatky zjištěné u skupiny velmi raných odrůd přihlášených do zkoušek pro SDO. Na základě výsledků roků 2020–2023 a splnění stanovených kritérií bylo možno pro rok 2024 doporučit pro produkci raných brambor pro přímý konzum čtyř odrůd (Katy, Magda, Monika, Primarosa).

Ing. Václav Čermák
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Ing. Jaroslava Domkářová, Ph.D.
Výzkumný ústav bramborářský
Havlíčkův Brod, s. r. o.
Prof. Ing. Miroslav Jůzl, CSc.
Mendelova univerzita v Brně

Výsledky zkoušení odrůd bramboru přihlášených pro zapsání na Seznam doporučených odrůd pro užitkový směr rané pro přímý konzum v letech 2020–2023 ze tří zkušebních míst

Znak	Termin sklizně	Výnos tržních hlíz				Vady hlíz		Hniloby hlíz	
		T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2
Jednotka		t/ha		%		9–1		%	
5097440	Katy	25,1	38,7	110,3	108,4	8,7	8,7	0,0	0,1
2550257	Magda	23,8	34,9	104,7	97,8	8,7	8,5	0,0	0,0
5088969	Mariannka	20,7	34,1	90,8	95,5	6,1	5,0	0,0	0,1
5077285	Monika	23,9	37,4	105,2	104,5	8,6	8,8	0,4	0,1
5082330	Primarosa	22,9	38,2	100,7	106,8	8,4	8,3	0,0	0,0
5078954	Suzan	20,1	31,1	88,2	87,1	7,8	7,8	0,0	0,0
Průměr		22,7	35,7	—	—	—	—	—	—
MD 0,05		3,0	3,1	13,2	8,6	0,9	1,0	—	0,2
Počet pokusů		12	12	12	12	10	9	1	5

Pozn.: pouze lokality, kde byl zaznamenán výskyt,
MD 0,05 – minimální průkazná diference na hladině významnosti P = 0,05. O tuto hodnotu se musí odrůdy v hodnoceném znaku minimálně lišit, aby byl jejich rozdíl statisticky významný.
Výchozí kritéria pro doporučení: výnos tržního hlíz – nejméně nad hranici MD 0,05, vady hlíz – růstové rozprasky hlíz bramboru, abiotická dutost hlíz bramboru = do 3 % (bodové hodnocení 6,5 – 9), hniloby hlíz – do 1 % ze všech lokalit